

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

Ἐπὶ τῆς συνομιλίας τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοῦ Σέρ Ἀλεξάνδρου Κάδοκαν, Μονίμου Ὑφυπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Κατὰ τὴν σημερινὴν μου ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Φόρειν Ὁφφισ ἀνεκοίνωσα εἰς τὸν Σέρ Ἀλέξανδρον Κάδογαν ὅτι εἶχομεν πληροφορίας, καθ' ἃς ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἣν εἶχε καθορίη στάσιν νὰ ἀποφύγη οἰανδήποτε συζήτησιν περὶ τῶν μεταπολερικῶν αὐτῆς βλέψεων, ἐσκέπτετο νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν αὐτῆς, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ νὰ ἀποφύγη οἰανδήποτε παρεξήγησιν ἐκ μέρους τῆς Ρωσσίας ἣτις εἶχε ζητήσει ἀνταλλαγὴν γνωρῶν ἐπὶ τῶν μεταπολερικῶν βλέψεων τῶν δύο Κρατῶν.

Ἡ εἰδήσις αὕτη συνεπίκτε καὶ μὲ περιελοῦσαν ἡμῖν πληροφορίαν ὅτι ὁ κ. Παράτσουγλου, ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν ζένου Πρεσβευτοῦ ἐὰν ἐφορεῖτο ἐπίθεσιν Ἰταλογερμανικὴν κατὰ τῆς Τουρκίας ἀπὸ τὴν Δωδεκάνησον, ἐδήλωσεν ὅτι οὐδένα τοιοῦτον φόβον εἶχε, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Τουρκία θὰ κατελάμβανε τὰ Δωδεκάνησα.

Εἶπον εἰς τὸν Σέρ Ἀλέξανδρον ὅτι αἱ εἰδήσεις αὗται προεκάλουν, ὥς ἦτο φυσικὸν, μεγάλας ἀνησυχίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν μου, ἰδίᾳ κατόπιν τῶν διαδόσεων αἰτινες εἶχον κυκλοφορήσῃ εὐθὺς μετὰ τὰς πρὸ τινος συνομιλίας τοῦ κ. Ἰντεν καὶ Στάλιν ἐν Μόσχᾳ, ἃς ἐν καιρῷ τῇ εἶχον μεταδόσῃ. Ἐπεθύμουν νὰ τονίσω ὅτι τὸ ζήτημα τῶν Δωδεκανήσων ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ζήτημα ὑψίστης σημασίας, καὶ ἐθεωροῦσαμεν τοῦτο ὥς κατ' ἐξοχὴν ζωτικὸν διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ Σέρ Ἀλέξανδρος Κάδοκαν μοι ἐδήλωσεν ὅτι οὐδεμίαν ἀσκέψιν ἐγένετο μεταβολῆς τῆς πολιτικῆς αὐτῶν καὶ ζητητήσεως θεμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν μεταπολερικὴν περίοδον. Ὡς καὶ προγενεστέρως, μοι εἶχε δηλώσῃ οὐδεμίαν πρόθεσιν εἶχον νὰ προέλθωσιν εἰς τοιαύτας συζητήσεις καὶ ἐπανελάμβανε μίαν ἀκόμη φοράν τοῦτο, ὡς καὶ ἄλλοτε μοι παρέσχε μίαν ἀκόμη φοράν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς Δωδεκανήσου, οὐδεμία

Απόφασις θα ελαμβάνετο άνευ προηγουμένης μετά της 'Ελληνικής Κυβερνήσεως συνεννοήσεως. Προσέθηκεν ότι ήννδαι κάλλιστα ότι τὸ ζήτημα τοῦτο ήτο έξδχως ζωτικόν δια τήν 'Ελλάδα.

Ηύχαρίστησα τὸν Σέρ 'Αλέξανδρον δια τήν διαβεβαί- σιν του ταύτην καὶ παρεκάλεσα αὐτον νὰ λάβη σημείωσιν της δη- λώσεώς μου, ήτις ήτο καὶ της Κυβερνήσεώς μου, ότι τὸ ζήτημα της Δωδεκανήσου ήτο δι' ήμᾶς ύψίστης σπουδαιότητος.

" Οσον ἄφορᾷ τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Σαράτσογλου λεχθέντα, περὶ ὧν οὐδερὶαν εἰχεπληροφορίαν τὸ θόρειν "Οφφισ, ὁ Σέρ 'Αλέ- ξανδρος μοὶ εἶπεν ότι καὶ ἐάν εἶπε τοιοῦτον τι ήτο φυσικόν, διότι ἐάν ἐκ της Δωδεκανήσου ἐγένετο ἐπίθεσις κατὰ της Τουρκί- ας, αὕτη δὲν θα ήδύνατο ἢ νὰ αποκρούση ταύτην καὶ νὰ ἀντεπιτε- θῆ, ἀλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει καταλήψεως τῶν Δωδεκανήσων, τοῦτο δὲν θα προεδίκαζε τήν μελλοντικὴν τύχην αὐτῶν.

Τῷ ἐτόνισα ἐκ νέου ότι ἡ ὡς ἔνω δήλωσις μου σπο- πὸν εἶχε νὰ διευκρινήσῃ ἀπὸ τοῦδε τήν στάσιν ήμῶν ὅσον ἄφορᾷ τήν Δωδεκάνησον, ἵνα μὴ ὑπάρξῃ οὐδερὶα ἁρφιβολία. Τῷ προσέθηκα ότι ἡ μετά της Τουρκίας φιλία της 'Ελλάδος ὑπῆρξεν ἐν τῶν πλέ- ον σημαντικῶν γεγονότων της μεταπολεμικῆς περιόδου καὶ ἔσχεν ἀποτελέσματα ἐξαιρετικῶς ἀγαθοκοιᾶ οὐ μόνον δια τὰ δύο Κράτη ἀλλὰ καὶ δια τήν ἐν γένει εἰρηρικὴν πολιτικὴν ἐν Εὐρώπῃ καὶ συ- νεπῶς ἔδει νὰ ἀποφευχθῆ οἰαδήποτε ἔστω καὶ ἡ ἐλαχίστη ἄφορμὴ συσαρέστων τυχόν προστριβῶν ἢ παρεξηγήσεων.

Προσέθηκα "οτι τὸ ὅλον ζήτημα ἐθεώρουν οὐ μόνον 'Ελληνικοῦ ἀλλὰ καὶ 'Αγγλοελληνικοῦ ἐνδιαφέροντος, κατόπιν μά- λιστα της συνομιλίας ήν πρὸ μηνῶν εἴχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ καθ' ήν δ κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως τῷ ἐξέθηκε τὰς ἀπόψεις αὐτοῦ, περὶ της μελλοντικῆς στενωτάτης συνεργασίας της 'Ελλάδος με- τήν 'Αγγλίαν.

'Ο Σέρ 'Αλέξανδρος συνεφώνησεν ἀπολύτως πρὸς τὰς ἀπόψεις παύτας, ἐπαναλαβὼν μοὶ πάλιν τήν διαβεβαίωσιν ότι οὐ- δὲν θα ἐγένετο περὶ Δωδεκανήσου άνευ προγενεστέρας μεθ' ήμῶν συνεννοήσεως.

Λονδῖνον 7 Μαρτίου 1948

